

EARTH HOUR 2016

TILLSAMMANS FÖR KLIMATET

#EARTHHOUR WWF.SE/EARTHHOUR
19 MARS 2016 | 20:30

Vår livsstil påverkar världens fattiga allt mer

Sverige klättrar på listan över länder med störst ekologiskt fotavtryck. Senaste Living Planet Report visar att Sverige har det tionde största genomsnittliga ekologiska fotavtrycket i världen – vi lever som om vi hade 3,7 jordklot. Vår konsumtion leder förvisso till arbetstillfällen men i allt högre grad till fattigdom, flykt och krig i andra länder.

Earth Hour handlar inte om att spara energi. Det är världens största klimat-

och miljömanifestation med flera hundra miljoner deltagare. Genom att släcka ner vår belysning hemma och på arbetsplatser skickar vi en viktig signal till politiker, investerare, näringsliv och andra makt-havare om att ta klimatförändringarna på allvar.

Vi kan själva agera för klimatet! Genom att förändra våra vanor när det gäller bilen, biffen, bostaden och börsen kan vi förbättra livsvillkoren för både oss själva

och människor i andra delar av världen. Det vill säga, om vi ser över hur vi reser, äter, bor och placerar våra pengar, så kan vi minska vår klimatpåverkan, ta fram smarta lösningar och sprida dessa så att vi i stället bidrar positivt.

Politikerna bör ta fasta på svenskar-nas medvetenhet och förändringsvilja genom att göra det lätt och lönsamt att åka kollektivt, köpa ekologisk och vegetarisk mat, energieffektivisera våra hem och placera våra pengar hållbart.

En stor del av Sveriges ekologiska fotavtryck handlar om koldioxidutsläpp till följd av vår konsumtion. Det påverkar i sin tur klimatet och får stora konsekvenser för fattiga människor i andra delar av världen, och i förlängningen även oss själva.

Håller du med? Skicka en signal till makt-havarna om att du är redo för krafttag i klimatfrågan genom att delta i Earth Hour, lördag 19 mars 2016 klockan 20.30–21.30.

Vi frågade energibolagen i våra kommuner

1. Vad bidrar ditt företag med för att minska utsläpp av koldioxid i vår kommun?
2. Vad gör ditt företag för att uppmärksamma Earth Hour?

Birger Tellin, Nordanstigs Fjärrvärme AB

1. Vi producerar uteslutande all vår försålda energi av biobränsle, som flis och pellets.
2. Vi sponsrar de marschaller som används vid konserten i Bergsjö Kyrka på Earth Hour.

Mikael Strandberg, Bollnäs Energi

1. Vi har bland annat ersatt olja i energiproduktionen motsvarande 566 st tankbilar á 43 m³, med olja per år med förnyelsebar energi. Vi har en lokal elproduktion i Bollnäs, även den med förnyelsebar energi.
2. Vi har inte gjort något speciellt för att uppmärksamma Earth Hour.

Lars Wennerholm, Ljusdal Energi

1. Vi har släckt 400–500 oljepannor, de har nu Fjärrvärme som tillverkas av förnyelsebar energi. Vi tillverkar el med vattenkraft så att mindre kolkondens el tillverkas i Europa.
2. Vi annonserar om Earth Hour och släcker ned.

Per Persson Värmevärden, Hudiksvall

1. I Hudiksvall jobbar Värmevärden aktivt med att fjärrvärmen skall bidra till så låga koldioxidutsläpp som möjligt. Av våra bränslen är redan 99 procent förnyelsebara och består dessutom till stor del av energi som annars skulle gå förlorad. Vi jobbar även med att minimera transporter av bränslet.
2. Värmevärden stödjer Earth Hour främst genom att skapa förutsättningar för att minska elanvändning i våra bostäder.

Monica Granlund, Söderhamn Nära

1. I vårt kraftvärmeverk så eldar vi med 100 procent förnybart från i huvudsak spill från sågverk, men även Grot (grenar och toppar från skogsavverkningar). Av den uppvärmningen bildas också ånga som driver en turbin som tillverkar grön el. Vi är också delägare i tio vindkraftverk som också producerar förnybar el.
2. Vi gör inget speciellt för att uppmärksamma Earth Hour.

Ät klimatvänligt i en vecka! (Eller alltid!)

Det snackas mycket om hur mycket vår mat påverkar klimatet, en fjärdedel av medelsvenskans klimatpåverkan kommer från maten vi köper. Man vill gärna göra rätt men det är inte alltid så lätt att ändra matvanor.

Vi energi- och klimatrådgivare vill ge tips på hur du kan bygga upp måltiderna under en vecka för att minska din påverkan. Vi utgår från att konsumtionen av livsmedel står för drygt 40 kg CO₂-ekv per person och vecka i Sverige (drygt 2 ton/år) och vi vill här visa hur man kan få ned den till under 15 kg!

I huvudalternativet är fem rätter med kött, tre med fisk och sex är vegetariska, alltså får man i genomsnitt kött/fisk minst en gång/dag. Det är alltså fullt möjligt att äta klimatsmart utan att sluta med köttet! Tänk halvera köttet! Halvera antalet måltider som innehåller kött eller halvera mängden kött i en måltid.

Här har vi gjort lite av båda, fisk och kycklingrätterna har normal stora portioner kött/fisk. Vi har valt potatis ofta och undvikit ris helt, vid risodling bildas metan och utsläppen är i storleksordningen som ägg, uppemot tio gånger större än potatis. Vi har också kunnat konstatera att en skinksmörgås ger samma utsläpp som en ostmacka.

För att nå lägre utsläpp under morgonens mat är klokare att välja exempelvis jordnötsmör eller en matig ärtpesto, allra bäst är gröt. Och underskat-

ta inte juice från koncentrat, bara du blandar den själv!

En jämförelse. I köttalternativet har vi utgått från den köttmängd medelsvensken konsumerar (cirka 80 kg/år) och räknat med kött i alla måltider.

I vegetariska alternativet har vi bytt ut allt animaliskt, alltså motsvarar detta vegansk kost.

Hur vi har räknat. Alla siffror är avrundade uppåt för att till viss del kompensera för transport från mataffär till köket, tillagning med mera.

Gissningsvis är ändå alla värden i underkant eftersom denna beräkning inte tar hänsyn till exempelvis det som rensas bort vid tillagning och utgår från noll matsvinn.

Mängden utfyllnadsmat (godis, läsk, kakor med mera) är också vanligtvis mer än vad vi har med.

Är ni intresserad av att ta del av detaljer så har vi lagt upp längre artikel på energi.bloggo.nu. Källa för matens koldioxidutsläpp är SLU:s Matklimat-listan version 1.1.

Veckodag	Mat (per person)	Kg CO ₂ ^{ekv}		
		"lite kött"	Kött	Veg.
Måndag	Grötfrukost, pasta med valfri grönsakssås, chili sin carne*, tre koppar kaffe.	< 1	5	<1
Tisdag	Grötfrukost, rester av chilin, fisk med sås och potatis, tre koppar kaffe.	1,4	5	1,3
Onsdag	Grötfrukost, rester av fisken, linsgryta med bröd, tre koppar kaffe.	1,2	3,1	1,1
Torsdag	Grötfrukost, ärtsoppa & pannkakor, köttfärssås med rotsaker och spagetti, tre koppar kaffe.	2	4,2	<1
Fredag	Smörgåsfrukost, ärtsopperester, kyckling med potatis, godis, tre koppar kaffe.	2,3	3,3	1,7
Lördag	Smörgåsfrukost, rester av köttfärssåsen, wok med tofu eller ägg, glass till efterrätt, tre koppar kaffe.	2,8	5,5	1,9
Söndag	Smörgåsfrukost, potatis och purjolöksoppa, kanelbulle, fiskgratäng, tre koppar kaffe.	2	6,9	1,5
Totalt för hela veckan		12,7	33	9,5

*sin betyder utan, alltså chilli con carne utan kött.